

Työpaikat, työlliset ja pendelöinti 2011

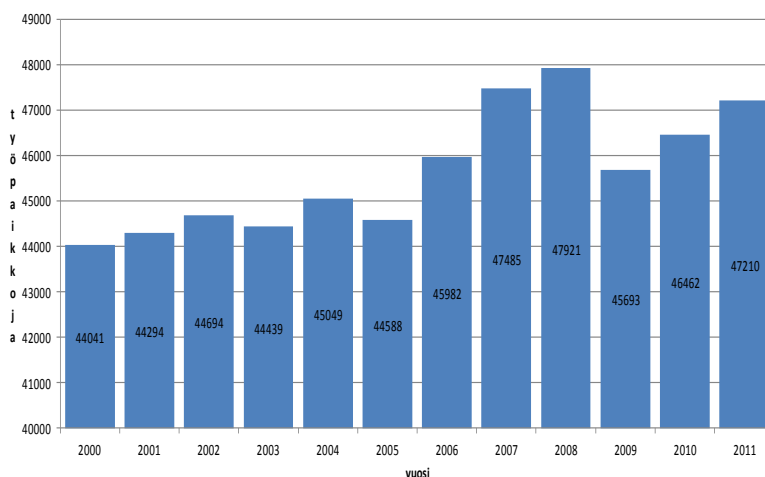

Vuoden 2011 lopussa Lahdessa oli 47 210 työpaikkaa ja työllisiä 42 548. Vuodessa työpaikkalisäys oli 748, ja työllisten määrä kasvoi 781 henkilöllä.

2000-luvulla työpaikkojen määrä oli suurimmillaan vuonna 2008, jolloin työpaikkoja oli yli 47 900. Seuraavana vuonna taloudellisen taantumän myötä työpaikoista katosi kuitenkin yli 2 200 (- 4,6 %). Tämän jälkeen työpaikkamäärä kääntyi jälleen kasvuun. Vuonna 2010 lisäys oli 769 ja seuraava vuonna 748.

Vuosina 2007-2011 työpaikkalisäys oli yhteensä yli 1 200 ja viimeisen kymmenen vuoden aikana runsas 2 900. (Kuva 1).

Lahden työpaikkakehitys on ollut hitaampaa kuin muissa suurimmissa kaupungeissa keskimäärin. Vuosien 2007-2011 aikana työpaikkojen määrä kasvoi Lahdessa vain 2,7 %. Kasvu oli Lahtea hitaampaa Helsingissä ja Tampereella sekä Turussa. Kouvolassa työpaikkojen määrä pieneni 5 %. Viidessä vuodessa työpaikkojen määrä kasvoi Vantaalla yli 9 %, Espoossa ja Jyväskylässä liki 8 %.

Lähde: Tilastokeskus

Kuva 1. Työpaikat vuosina 2000-2011

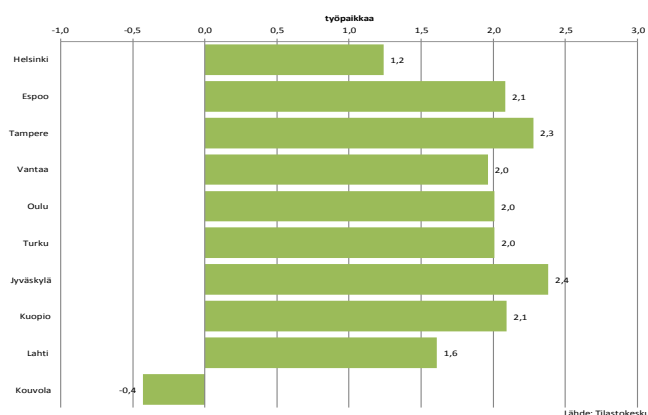
Vuonna 2011 lähes kaikkien suurimpien kaupunkien työpaikkojen määrä kasvoi pari prosenttia, ainoastaan Kouvolassa tapahtui pientä laskua. Lahden lisäksi ainoastaan Helsingin työpaikkalisäys jäi alle kahden prosentin. Lukumääräisesti eniten työpaikkoja syntyi kuitenkin Helsinkiin, jonka työpaikkalisäys oli vuodessa runsas 4 700. Pääkaupunkiseudulla työpaikkojen määrän kasvu oli yli 9 200. (Kuva 2).

Teollisuustyöpaikkojen määrän lasku hidastunut

Vuonna 2011 eniten työpaikkoja syntyi julkiseen hallintoon, tukku- ja vähittäiskauppaan, majoitus- ja ravitsemistoimintaan sekä rahoitus- ja vakuutustoimintaan, joilla työpaikkamäärä lisääntyi yhteensä 866 työpaikalla (taulukko 1).

Työpaikkoja katosi eniten hallinto- ja tulipalveluista sekä teollisuudesta yhteensä 152.

Vuonna 2009 taloudellinen taantuma kohdistui rankimmin teollisuuteen, josta katosi tällöin yli 1 600 työpaikkaa vuodessa eli viidennes työpaikoista. Parina viime vuonna teollisuustyöpaikkojen määrän lasku on hidastunut.

Kuva 2. Suomen suurimpien kaupunkien työpaikkamäärien muutosprosentti vuonna 2011

	työpaikkoja		työpaikkamuutos	
	2010	2011	lkm	%
Kaikki toimialat yhteensä	46462	47210	748	1,6
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	118	110	-8	-6,8
B Kaivostoiminta ja louhinta	17	19	2	11,8
C Teollisuus	6726	6605	-121	-1,8
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	216	257	41	19,0
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesih. ympäristön puht.pito	287	296	9	3,1
F Rakentaminen	3550	3511	-39	-1,1
G Tukku- ja vähittäiskauppa, moottoriajon. kauppa	6762	6968	206	3,0
H Kuljetus ja varastointi	2496	2409	-87	-3,5
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	1540	1663	123	8,0
J Informaatio ja viestintä	1330	1355	25	1,9
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	691	789	98	14,2
L Kiinteistöalan toiminta	544	564	20	3,7
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	1921	1953	32	1,7
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	3707	3576	-131	-3,5
O Julkinen hallinto, maanpuolustus, pakoll. sos.vak.	2157	2596	439	20,4
P Koulutus	3280	3315	35	1,1
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	8362	8425	63	0,8
R Taiteet, viihde ja virkistys	968	1040	72	7,4
S Muu palvelutoiminta	1271	1235	-36	-2,8
T Kotitalouksien toiminta työnantajina	0	2	2	
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	0	1	1	
X Toimiala tuntematon	519	521	2	0,4

Taulukko 1. Työpaikat toimialan mukaan vuosina 2010 ja 2011

Terveys- ja sosiaalipalveluissa eniten työpaikkoja

Vuoden 2011 lopussa Lahdessa oli eniten sosiaali- ja terveystyöpaikkoja, joita oli 8 425 eli 18 % kaikista työpaikoista. (Kuva 3).

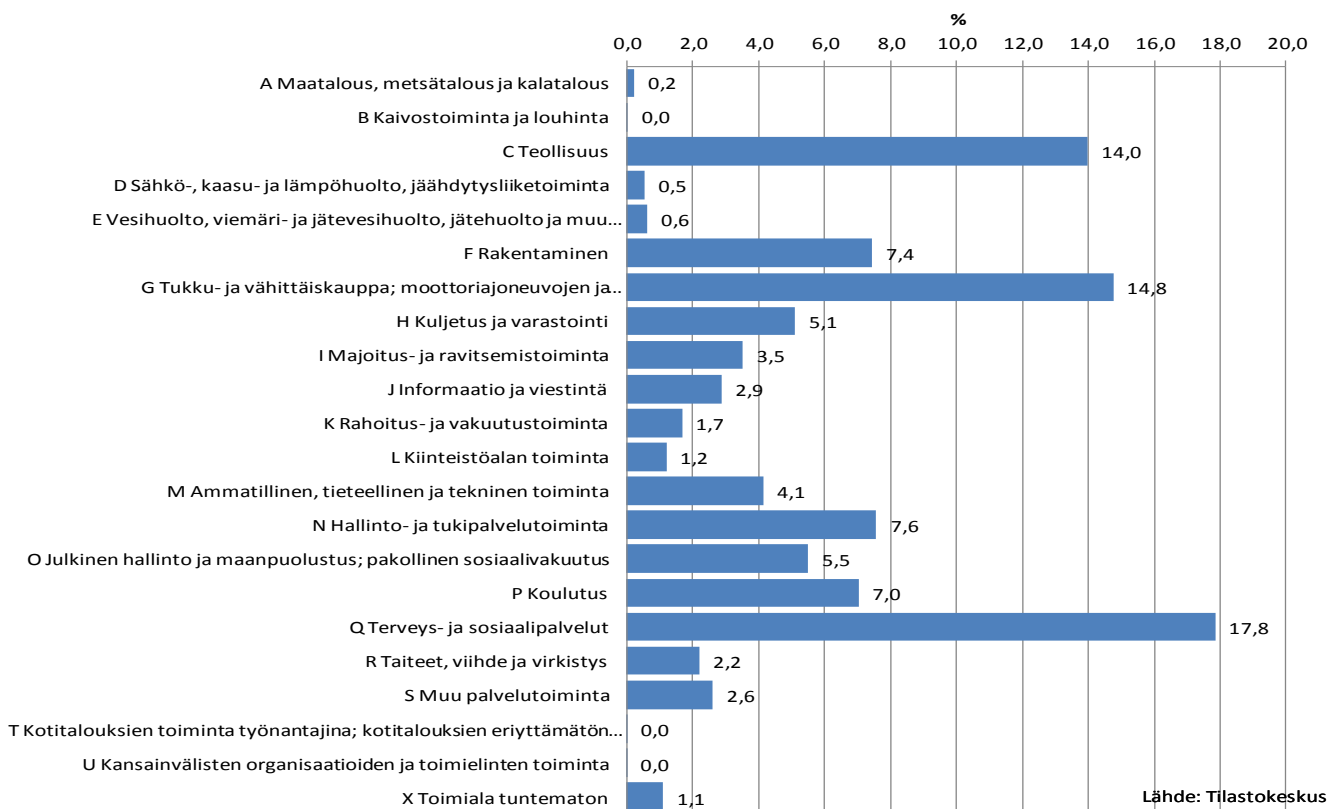
Teollisuuden työpaikkojen osuus oli 14 % (6 605 työpaikkaa). Vielä vuonna 2008 teollisuudessa oli ollut eniten työpaikkoja. Teollisuustyöpaikkojen osuus kaikista työpaikoista on supistunut nopeasti, sillä vielä vuonna 1990 osuus oli 28 % ja 17 % vuonna 2008. Huomattakoon, että vuoden 1990 tiedossa on käytetty TOL 2002 (Tilastokeskuksen toimialaluokitus 2002) mukaista jaottelua. Tämän vuoksi sen sisältämä teollisuus ei ole sama kuin uuden TOL 2008:n rakenteessa.

Teollisuustyöpaikkojen sijaan on syntynyt erilaisia

palvelutoimintojen työpaikkoja. Vuonna 2011 tukku- ja vähittäiskaupan työpaikkojen osuus oli 15 % (6 968 työpaikkaa) kaikista työpaikoista.

Lahdessa työssäkäyvistä työllistivät sosiaali- ja terveystyöpaikkojen, tukku- ja vähittäiskaupan sekä teollisuuden lisäksi eniten hallinto- ja tukipalvelutoiminta, rakentaminen sekä koulutus. Työpaikkoja oli hallinto- ja tukipalvelutoiminnassa 3 576, rakennusalalla 3 511 ja koulutuksessa 3 315. Kullakin niillä oli noin 7 % kaikista työpaikoista. Rakennustyöpaikkojen osuus on vuosivaihteluista huolimatta pysynyt lähes ennallaan vuodesta 1990 lähtien.

Toimialoista seitsemänneksi suurimmaksi työllistäjäksi nousi vuodessa eniten työpaikkoja lisännyt julkisen hallinto, jonka osuus oli 6 % (2 596 työpaikkaa).

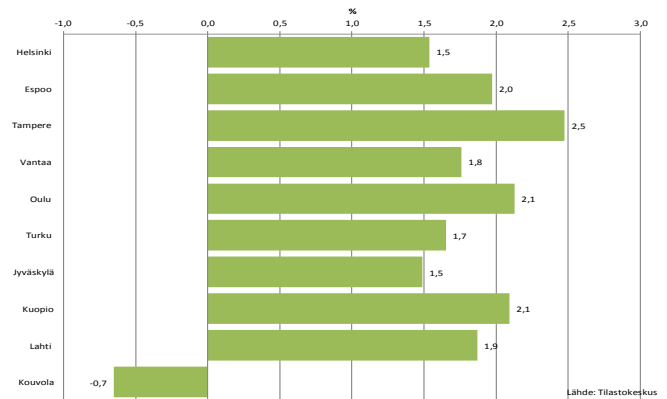
Kuva 3. Työpaikkajakauma toimialoittain vuonna 2011

Työllisten määrä kasvoi liki 800 henkilöllä

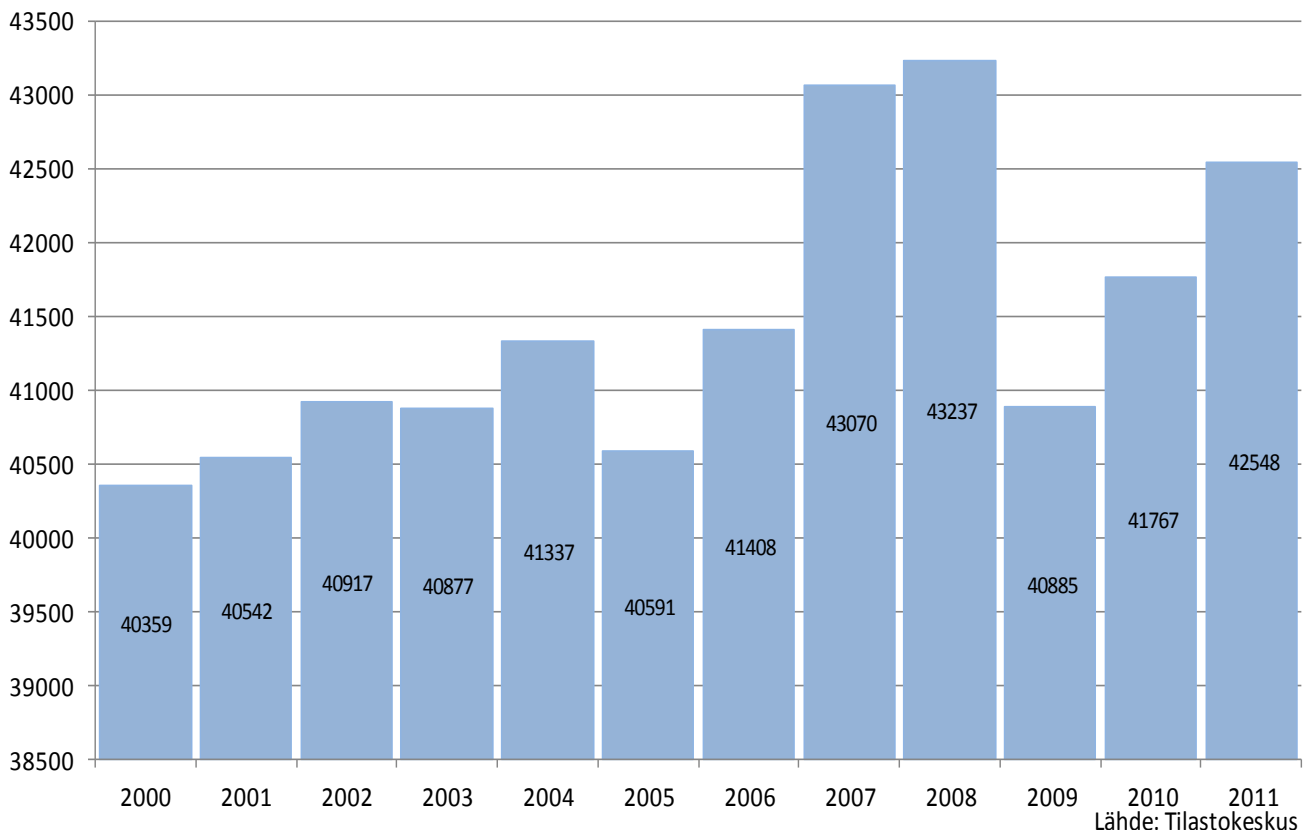
Lahdessa oli vuoden 2011 lopussa työllisten eli työllisen työvoiman määrä 42 548. 2000-luvulla työllisten määrä oli suurimmillaan vuonna 2008, jolloin heitä oli yli 43 200. Seuraavana vuonna taloudellisen taantuman myötä työllisten määrä laski liki 2 400 henkilöllä (-5,4 %). Tämän jälkeen työpaikkamäärä kääntyi jälleen kasvuun. Vuonna 2010 lisäys oli 882 ja 781 vuonna 2011. Vuosina 2007-2011 työllisten määrä kasvoi yhteensä runsaalla 1 100 henkilöllä. (Kuva 4).

Lahden työllisen työvoiman määrän kehitys on ollut hitaampaa kuin muissa suurimmissa kaupungeissa keskimäärin. Vuosien 2007-2011 aikana työllisten määrä kasvoi Lahdessa vain 2,8 %. Kasvu oli Lahtea hitaampaa Tampereella, minkä lisäksi Turussa ja Kouvolassa työllisten määrä laski. Viidessä vuodessa työllisen työvoiman määrä kasvoi 6 % Oulussa ja Jyväskylässä ja yli 5 % Helsingissä, Espoossa ja Kuopiossa.

Vuonna 2011 työllisten määrän kasvu oli Lahdessa (+ 1,9 %) nopeampaa kuin suurissa kaupungeissa keskimäärin (kuva 5). Kasvu oli yli 2 % Tampereella, Oulussa ja Kuopiossa. Lukumääräisesti eniten työllisten määrä kasvoi Helsingissä, jossa lisäys oli lähes 4 500. Pääkaupunkiseudulla työllisten määrä kasvoi vuodessa yli 8 600 henkilöllä.

Kuva 5. Suomen suurimpien kaupunkien työllisen työvoiman muutosprosentti vuonna 2011

Kuva 4. Työllinen työvoima vuosina 2000-2011

Teollisuus edelleen niukasti suurin työllistäjä

Vuonna 2011 Lahdessa asuvan työllisen työvoiman määrä lisääntyi lähes kaikilla toimialoilla. Lahtelaisia työllisti edellisvuotta enemmän etenkin julkinen hallinto, tukku- ja vähittäiskauppa sekä majoitus- ja ravitsemistoiminta. Näillä toimialoilla lahtelaisten työllisten määrä kasvoi 547 henkilöllä. Eniten lahtelaisten työpaikkoja katosi teollisuudesta, mutta sieltäkin vain 30. (Taulukko 2).

Teollisuudessa työskentelevien henkilöiden lukumäärän voimakkaasta laskusta huolimatta teollisuus oli edelleen lahtelaisten suurin työllistäjä.

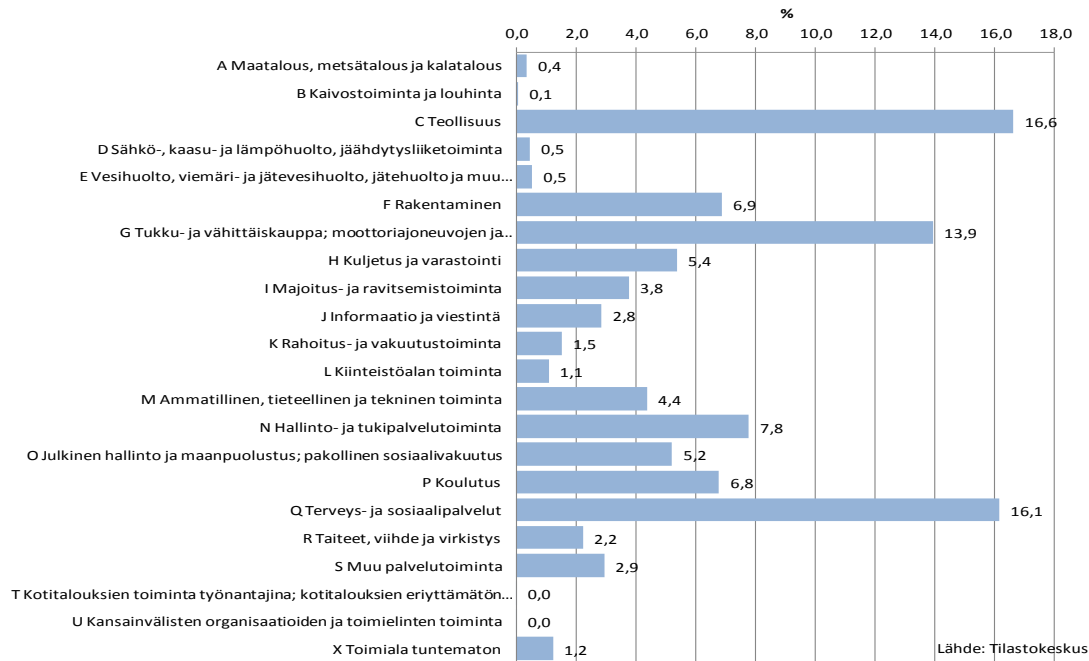
Ero toiseksi suurimpaan toimialaan eli sosiaali- ja terveystalouteen oli kuitenkin vain parisataa henkilöä.

Teollisuus työllisti lahtelaisesta työllisestä työvoimasta 7 072 henkilöä, sosiaali- ja terveystaloudet 6 868 henkilöä ja tukku- ja vähittäiskauppa 5 927 henkilöä. Yhteensä näillä kolmella toimialalla työskenteli lähes puolet lahtelaisesta työllisestä työvoimasta. (Kuva 6.)

Hallinto- ja tukipalvelutoiminnassa työskenteli 3 304, rakennusalalla 2 920 ja koulutuksessa 2 882 henkilöä.

	työllisiä		työllisten muutos	
	2010	2011	lkm	%
Kaikki toimialat yhteensä	41767	42548	781	1,9
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	158	151	-7	-4,4
B Kaivostoiminta ja louhinta	20	25	5	25,0
C Teollisuus	7102	7072	-30	-0,4
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	177	192	15	8,5
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesih. ympäristön puht.pito	219	227	8	3,7
F Rakentaminen	2930	2920	-10	-0,3
G Tukku- ja vähittäiskauppa, moottoriajon. kauppa	5800	5927	127	2,2
H Kuljetus ja varastointi	2276	2280	4	0,2
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	1488	1599	111	7,5
J Informaatio ja viestintä	1192	1209	17	1,4
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	639	647	8	1,3
L Kiinteistöalan toiminta	449	458	9	2,0
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	1851	1854	3	0,2
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	3310	3304	-6	-0,2
O Julkinen hallinto, maanpuolustus, pakoll. sos.vak.	1907	2216	309	16,2
P Koulutus	2826	2882	56	2,0
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	6781	6868	87	1,3
R Taiteet, viihde ja virkistys	893	946	53	5,9
S Muu palvelutoiminta	1228	1248	20	1,6
T Kotitalouksien toiminta työnantajina	1	1	0	0,0
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	0	1	1	0,0
X Toimiala tuntematon	520	521	1	0,2

Taulukko 2. Työllinen työvoima toimialoittain vuosina 2010 ja 2011

Kuva 6. Työllinen työvoima toimialoittain vuonna 2011

Pendelöinti lisääntyy

Työpaikkaomavaraisuus kuvaa kunnassa sijaitsevien työpaikkojen lukumäärän suhdetta kunnan työlliseen työvoimaan nähden. Vuonna 2011 Lahden työpaikkaomavaraisuus oli 111,0. Kaupungissa oli siis enemmän työpaikkoja kuin kaupungissa asuvia työllisiä työntekijöitä. Tästä seuraa pendelöintiä, jolla tarkoitetaan työssäkäyntiä oman asuinkunnan ulkopuolella. Yleisesti pendelöintiä tapahtuu eniten ympäryskunnista suuriin kaupunkeihin.

Työssäkäyntitilastoja tarkasteltaessa on otettava huomioon, että työnantajan sijaintikunta ei välttämättä käytännössä ole työssäkäyntikunta.

Lahdessa työssäkäyvät

Vuosien 2007-2011 aikana Lahdessa työssäkävien lahtelaisten määrä kasvoi prosentilla eli noin 300 henkilöllä. Samana ajanjaksona Lahdessa työssäkävien ulkopaikkakuntalaisten määrä kasvoi peräti 6,5 % eli yli 900 henkilöllä.

Viidessä vuodessa Lahdessa työssäkävien kehyskuntien asukkaiden (Asikkala, Hollola, Nastola ja

Orimattila) määrä kasvoi noin 400 henkilöllä ja muiden maakunnan kuntien asukkaiden määrä lähes 300 henkilöllä. Pääkaupunkiseudulta pendelöivien määrä pieneni muutamalla henkilöllä. (Taulukko 3).

Vuonna 2011 työpaikkojen määrän kasvun myötä Lahdessa työssäkävien lahtelaisten määrä kasvoi 386 henkilöllä ja ulkopaikkakuntalaisten määrä lähes saman verran eli 362 henkilöllä. Pendelöivien määrä kehyskunnista kasvoi 74 henkilöllä. Lahdessa työssäkäyviä tuli pääkaupunkiseudulta lisää 49 henkilöä.

Vuoden 2011 lopussa Lahdessa 47 210 työssäkävistä henkilöstä oli lahtelaisia 32 012 (68%) ja ulkopaikkakuntalaisia 15 198. Lahteen pendelöitiin eniten sen kehyskunnista eli Hollolasta, Nastolasta, Orimattilasta ja Asikkalasta. Joka viides Lahdessa työssäkävistä asui naapurikunnassa. Kehyskunnista eniten Lahdessa työssäkäyviä oli Hollolasta. Heitä oli 4 586 henkilöä eli joka kymmenes Lahdessa työssäkävistä oli hollolalainen. Lahdessa työssäkävistä vain 760 henkilöä asui pääkaupunkiseudulla (Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen). (Kuva 6).

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011 %	muutos henkilöä		muutos-%	
									2011	2007- 2011	2011	2007- 2011
Työpaikat	44588	45982	47485	47921	45693	46462	47210	100,0	748	1228	1,6	2,7
Lahti	31219	31708	32627	32857	31217	31626	32012	67,8	386	304	1,2	1,0
Kehyskunnat	8642	9148	9533	9663	9238	9478	9552	20,2	74	404	0,8	4,4
Muu Päijät-Häme	1527	1648	1761	1880	1701	1905	1915	4,1	10	267	0,5	16,2
Pääkaupunkiseutu	661	768	676	724	715	711	760	1,6	49	-8	6,9	-1,0
Muu Suomi	2539	2710	2888	2797	2822	2742	2971	6,3	229	261	8,4	9,6
pendelöijät yht.	13369	14274	14858	15064	14476	14836	15198	32,2	362	924	2,4	6,5

Taulukko 3. Lahdessa työssäkäyvät asuinkunnan mukaan vuosina 2005-2011

Päijät-Hämeen 83 347 työllisestä yli puolet eli 43 479 henkilöä kävi Lahdessa töissä. Osuus oli korkein Lahden jälkeen Hollolassa, jonka työllisestä työvoimasta peräti 48 % pendelöi kaupunkiseudun keskuskaupunkiin töihin. Lahdessa työssäkävien osuus kunnan työllisestä työvoimasta oli korkea myös Nastolassa (35 %), Asikkalassa (30 %), Orimattilassa (25 %) ja Hämeenkoskella (25%). (Taulukko 4).

Lahdessa työssäkäyvät ulkopaikkakuntalaiset työskentelivät yleisimmin terveys- ja sosiaalipalveluissa (17 %), tukku- ja vähittäiskaupassa (15 %) ja teollisuudessa (15 %).

Ulkopaikkakuntalaisten osuus kaikista työntekijöistä oli suurin rakennusalalla (42 %) sekä vesi- ja viemärihuollossa (41 %) ja alhaisin hallinto- ja tukipalveluissa (18 %).

	työlliset	omassa kunnassa työssäkäyvät		Lahdessa työssäkäyvät	
		henkilöä	%	henkilöä	%
Asikkala	3350	1668	49,8	998	29,8
Hartola	1206	897	74,4	40	3,3
Heinola	7696	5267	68,4	1102	14,3
Hollola	9555	3197	33,5	4586	48,0
Hämeenkoski	902	380	42,1	227	25,2
Kärkölä	2070	1144	55,3	313	15,1
Lahti	42548	32012	75,2	32012	75,2
Nastola	6520	3221	49,4	2259	34,6
Orimattila	6829	3444	50,4	1709	25,0
Padasjoki	1186	717	60,5	158	13,3
Sysmä	1485	1119	75,4	75	5,1

Taulukko 4. Päijät-Hämeen kuntien työllinen työvoima, asuinkunnassa ja Lahdessa työssäkäyvät vuonna 2011

Lahtelaisten työssäkäynti

Vuosien 2007–2011 aikana kotikuntansa ulkopuolella työssäkäyvien lahtelaisten määrä kasvoi yli 800 henkilöllä (+ 8,6 %). Pendelöinti väheni kehyskuntiin noin sadalla henkilöllä, mutta kasvoi muihin maakunnan kuntiin noin 20 henkilöllä. Pääkaupunkiseudulla töissä käyvien lahtelaisten määrä kasvoi viidessä vuodessa yli 500 henkilöllä. (Taulukko 5).

Vuonna 2011 lahtelaisten pendelöijien määrä kasvoi edellisvuodesta yhteensä 395 henkilöllä (+ 3,9 %). Pendelöinti kehyskuntiin lisääntyi 104 henkilöllä, muuhun Päijät-Hämeeseen 35 henkilöllä ja pääkaupunkiseudulle 110 henkilöllä.

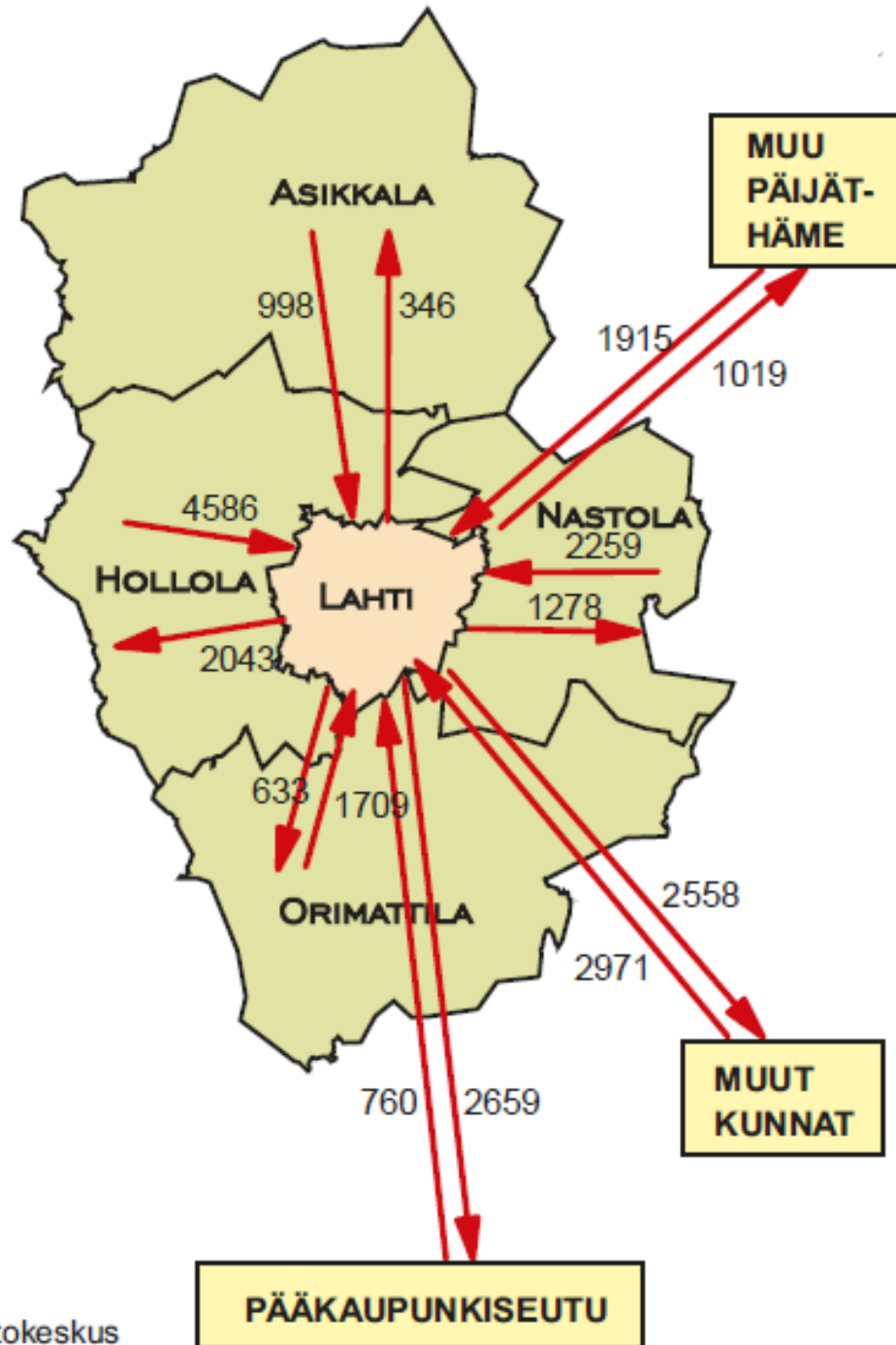
Lahten asuva työllinen työvoima oli vuoden 2011 lopussa 42 548. Lahten työllisistä 75 %:lla oli työpaikka kotikaupungissaan. Pendelöivien lahtelaisten määrä oli 10 536. Heistä kävi töissä kaupunkiseudun muissa kunnissa 4 300, muissa Päijät-Hämeen kunnissa 1 019 ja 2 659 pääkaupunkiseudulla. (Kuva 6).

Lahten ulkopuolella työskentelevät lahtelaiset toimivat yleisimmin teollisuudessa (26 %), tukku- ja vähittäiskaupassa (12 %) ja terveys- ja sosiaalipalveluissa (10 %).

Lahtelaisista teollisuustyöntekijöistä jopa 39 % oli pendelöijiiä. Ulkopaikkakunnalla työssäkäyvien osuus oli alhaisin hallinto- ja tukipalvelujen (12 %), kiinteistöalan (12 %) ja terveys- ja sosiaalipalvelujen (16 %) toimialoilla.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011 %	muutos henkilöä		kasvu-%	
									2011	2007- 2011	2011	2007- 2011
Työlliset yhteensä	40591	41408	43070	43237	40885	41767	42548	100,0	781	1140	1,9	2,8
Lahti	31219	31708	32627	32857	31217	31626	32012	75,2	386	304	1,2	1,0
Kehyskunnat	4205	4404	4640	4433	4061	4196	4300	10,1	104	-104	2,5	-2,4
Muu Päijät-Häme	933	995	1043	1078	921	984	1019	2,4	35	24	3,6	2,4
Pääkaupunkiseutu	2106	2139	2433	2472	2418	2549	2659	6,2	110	520	4,3	24,3
Muu Suomi	2128	2162	2327	2397	2268	2412	2558	6,0	146	396	6,1	18,3
pendelöijät yht.	9372	9700	10443	10380	9668	10141	10536	24,8	395	836	3,9	8,6

Taulukko 5. Lahden työllinen työvoima työssäkäyntikunnan mukaan vuosina 2005-2011

Lähde: Tilastokeskus

Kuva 7 . Pendelöinti vuonna 2011

Yhteenveto

Vuoden 2011 lopussa Lahdessa oli 47 210 työpaikkaa ja työllisiä 42 548. Vuodessa työpaikkalisäys oli 748, ja työllisten määrä kasvoi 781 henkilöllä. Vuodessa sekä työpaikkojen että työllisten määrä kasvoi lähes 2 %. Lahtelaisten pendelöijien määrä lisääntyi 4 % ja Lahdessa työssäkäyvien ulkopaikkakuntalaisten 2 %.

Työpaikkojen määrän kasvun myötä Lahdessa työssäkäyvien lahtelaisten määrä kasvoi 386 henkilöllä ja ulkopaikkakuntalaisten määrä lähes saman verran eli 362 henkilöllä. Lahtelaisten kotikuntansa ulkopuolella työssäkäyvien määrä kasvoi edellisvuodesta yhteensä 395 henkilöllä.

Työpaikat 2011:

47 210 työpaikkaa

Työpaikkojen suurimmat toimialat:
terveys- ja sosiaalipalvelut 17,8 %
tukku- ja vähittäiskauppa 14,8 %
teollisuus 14,0 %

Muutos 2011:

+ 748 työpaikkaa (+ 1,6 %)
julkinen hallinto + 439 (+ 20,4 %)
tukku- ja vähittäiskauppa + 206 (+ 3,0 %)

Työntekijöiden asuinkunta:

Lahti 32 012 (68 %)
kehyskunnat 9 552 (20 %)
muu Päijät-Häme 1 951 (4 %)
pääkaupunkiseutu 760 (2 %)
muut kunnat 15 198 (32 %)

Työllinen työvoima 2011:

42 548 työllistä

Työllisten suurimmat toimialat:
teollisuus 16,6 %
terveys- ja sosiaalipalvelut 16,1, %
tukku- ja vähittäiskauppa 13,9 %

Muutos 2011:

+ 781 työllistä (+ 1,9 %)
julkinen hallinto + 309 (+ 16,2 %)
tukku- ja vähittäiskauppa + 127 (+ 2,2 %)
majoitus- ja ravitsemistoiminta + 111 (+ 7,5%)

Työpaikan sijaintikunta:

Lahti 32 012 (75 %)
kehyskunnat 4 300 (10 %)
muu Päijät-Häme 1 019 (2 %)
pääkaupunkiseutu 2 659 (6 %)
muut kunnat 10 536 (25 %)

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan tilanne kääntyi heikompaan suuntaan vuonna 2012, jolloin Lahden työllinen työvoima pieneni noin 50 henkilöllä. Tällä hetkellä ei ole käytettävissä vielä muita vuoden 2012 työpaikkoihin, työvoimaan ja pendelöintiin liittyviä tilastoja.